

א עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת בְּקִשְׁתִּי אֵת שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי בְּקִשְׁתִּי
וְלֹא מִצְאָתִיו: ב אֶקוֹמָה נָא וְאֶסוּבָּהּ בְּעִיר בְּשׁוֹקִים וּבְרוֹזְבוֹת

זהר שיר השירים

בגאולה האחרונה לא יהיה אחר כך גלות

"על משכבי בלילות בקשתי את
שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'". "על משכבי בלילות"
שהם הגליות "בקשתי את שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי",
שהרי עכשיו בגלות האחרון ברה דודי
בכעס גדול, ואני שואלת עליו ועוד לא
מצאתי מי שיאמר לי דבר ממנו, והייתי
משביע אודותו לכל בנות העיר, זהו שכתוב
"הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ
אֵת דוּדֵי מַה תִּגְדוּ לוֹ שְׁחֹלֶת אֶהְבֶּה אֲנִי",
ובעבור זה אני אומרת שבזמן שיבא אלי
אחזה בידו שלא יזה ממני, זהו שכתוב
"אֶחְזַקְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד שְׁהַבִּיאֲתִיו אֶל בֵּית
אֲמִי", זה בית המקדש שלמעלה, "וְאֶל הַדָּר
הוֹרְתִי", זה בית המקדש שלמטה, ובזמן
שאחזה בידו בגאולה האחרונה הוא לא
יהיה אלי כבזמנים אחרים, שבכל גאולה
בגאולה האחרונה אני אחזה בו ואקשרהו
אלי בכמה קשרים של אהבה שלא יסור
ממני לעולם ולעולמי עולמים, שבכל גלות
וגלות היה הולך ממני, והייתי שואלת
עליו לכל עובר ושב, זהו שכתוב "בְּמַעַט
שְׁעָבְרָתִי מֵהֶם עַד שִׁמְצָאֲתִי אֵת שְׁאֵהְבָה
נַפְשִׁי אֶחְזַקְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ", אחזתיו בקשר
תפלין של יד, ולא ארפנו בתפלין של ראש,

כנסת ישראל מבקשת לצאת מהגלות

"על משכבי בלילות בקשתי את
שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי". רבי אלעזר פתח, "על
מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת בְּקִשְׁתִּי וְגו'", "על משכבי",
במשכבי היה צריך לומר, מהו "על משכבי"
אין כנסת ישראל אומרת לפני הקדוש
ברוך הוא ומבקשת ממנו על הגלות, לפי
שהיא יושבת בין שאר העמים עם בניה
ושוכבת לעפר, ועל שהיא שוכבת בארץ
אחרת הטמאה, אומרת על משכבי אני
מבקשת, שאני שוכבת וכואבת בגלות, ועל
כן "בְּקִשְׁתִּי אֵת שְׁאֵהְבָה נַפְשִׁי" שיוציאני
מן הגלות, "בְּקִשְׁתִּיו וְלֹא מִצְאָתִיו", שאין
דרכו להזדווג עמי אלא בהיכלו, "קְרָאתִיו
וְלֹא עָנְנִי", שהרי בין עמים אחרים אני
יושבת, וקולו של הקדוש ברוך הוא לא
נשמע אלא לבניו, שנאמר "הִשְׁמַע עִם
קוֹל אֱלֹהִים וְגו'" (דברים ד, לג), רבי יצחק
אמר "על משכבי בלילות", כנסת ישראל
אומרת, על משכבי אני מתרעמת לפניו
שיהיה מזדווג עמי, לשמחני ולברך אותי
בשמחה שלימה, כי כך למדנו מן זיווגו
של המלך עם כנסת ישראל יורשים כמה
צדיקים ירושת נחלה הקדושה, והרבה
ברכות נמצאות בעולם. (זוהר חלק ג-מב.)

זיו הזוהר

מקשה דלפי זה מוטב היה לו לומר במשכבי, ותהיה משמעותו
בהגיע עת משכבי אז בקשתי אותך, ועל זה מתרץ המכוון הא
על דבר משכבי בלילות היינו זמן הגליות שהגלות נחשב כליילה.

קו. נראה לי, דקשיא ליה, שבדאי אין לומר שעל מוסב על מקום
המשכב, שהרי לא יתכן לבקש ולחפש דבר גדול על מקום המשכב
שיאנו תופס מקום גדול, רק יתכן לחפש שם מחט או טבעת
וכדומה, ואם כן נראה יותר המכוון שמוסב על זמן השכיבה, ולכך